

Johan R van Zyl, Bloemfontein:

'n Paar maande gelede het ek eindelijk gekwalifiseer vir 'n bordjie voor my erf waarop staan "Ok afgetree". Nou betrap ek my gereeld in die sinlose praktyk om steeds my wekker vir 05:00 te stel!

Jare der jare gelede (soos Oom Kaspaas sou gesê het) was ek in Huis Fred Liebenberg, nog voordat die inwoners sombrero's begin dra het. Ná afstudering, met 'n BSc (Agric)-sertifikaat in my sak, het ek oorkant die Oranje, by Kowsies, my Honneurs- en M-grade verwerf. Ek het ook aan UNISA 'n nagraadse hoërondewysdiploma bekom. Ek wil beaam: 'n korrespondensiekursus is nie vir sissies nie!

Dit was my voorreg om meer as 35 jaar lank aan studente van die Landboukollege Glen onderrig te gee. Maar ek moet erken – ter voorbereiding van my dienstermyn in die wetenskap is dit in die Eikestad waar ek die inspirasie en aansporing gekry het om in my loopbaan enduit te presteer. Rolmodelle op Stellenbosch was o.a. prof Frans van der Merwe (Landbou) en dr Allen (Erflikheidsleer).

Ek loop steeds van my oudstudente raak – wat 'n plesier om die "voller figure" en laggende oë te sien!

Ek moes daagliks ver pendel om by die werk te kom. Om die jare se kilometers bymekaar te tel, maak 'n interessante sommetjie: 682 890 km! Kyk, dis 'n syfer van epidermiese proporsies (om Oubaas van 7de Laan aan te haal). Daarmee kan jy maan toe reis, daar omdraai en tot bitter naby aan Moeder Aarde terugkom. Werk self uit en kyk of ek jok!

Groetnis!

Skryf en wen!

Weer eens baie dankie aan almal wat geskryf het. Ongelukkig kan ons nie alle briewe plaas nie, maar die redaksie probeer sover moontlik alle briewe beantwoord.

Ons wenbrief kom van mnr Johan van Zyl van Bloemfontein. Twee bottels Landskroonwyn én twee boeke, uitgegee deur African Sun Media (ASM), is op pad na jou toe, Johan!

Kontak ASM by tel (021) 808 2610 en Landskroon by tel (021) 863 1039 of sien www.landskroonwines.com.

Matieland erken ook die skrywes van onder meer mnr Francois Daniël Hugo van Klein-Brakrivier, prof Bodley van der Westhuizen, en Mnr AL Schnepel met wie daar persoonlik geskakel is.

Matieland verwelkom briewe aan die redakteur – selfs al is dit net om ons daarop te wys dat "née" net een akuit moet hê! Briewe moet vergesel wees van 'n naam en adres, maar kan op versoek anoniem geplaas word. Briewe moenie langer as 250 woorde wees nie.

Rig jou briewe aan: Die Redakteur: Matieland, Afdeling Bemaking en Kommunikasie, Universiteit Stellenbosch, Privaat Sak X1, Matieland, 7602. Briewe kan ook gefaks word na tel (021) 808 3800 of per e-pos gestuur word na media@sun.ac.za.

Tienie Halgryn, George:

Die atleet wat die gewigstootrekord gehou het, was John van Reenen en nie Van Rooyen nie. Van Reenen was ook die wêreldrekordhouer in diskus. Ek was nooit 'n Matie nie, maar het in 1959 'n Matie-ondersteuner geword. Dié "bekering" was na die besoek van die Maties se eerste span in 1957 toe hulle SWD geklop het.

Avril Malan, Attie Baard, James Starke, Swys Coetzee, Dawie Ackerman en vele ander het my laat lekkerkry om te sien hoe die spel werklik gespeel moet word.

Sedert 1975 het ek gereeld die klubkampioenskappe in Durban bygewoon en ten spyte van 'n Diggers-baadjie het ek ook vir die Maties geskreeu.

In 1970 speel ek vir die Tuinespan teen die Victoriane en ek word deel van 'n span wat die eerste was om hierdie tweede span van Maties in die Groot Uitdaagbekerreeks te klop. Ons kaptein was Rauch van Reenen en spelers soos Louis Terblanche en prof Tromp was deel van ons span.

Ek het later 'n sportverslaafde geword en het ook 'n sport-trivia die lig laat sien.

Wanneer ek as gasspreker by funksies optree, praat ek graag oor interessante sportfeite. 'n Voorbeeld is die volgende: Hoeveel titelgevegte het Cassius Clay gehad? Net een. In 1960 wen Cassius Clay as 18-jarige die ligswaargewig-gouemedaljetitel in Rome. In simpatie met die Black Power gooi hy egter sy medalje in die rivier. (Ses en dertig jaar later word hy die eerste Olimpiese gouemedaljewenner

wie se verlore medalje vervang word tydens die 100-jarige viering van die Olimpiese Spele in Atlanta.)

Op 25 Februarie 1964, nadat hy 19 gevegte agter die rug het, waarvan hy 16 met uitklophoue wen, boks hy teen Sonny Liston om die wêreld-swaargewigtitel. Hy verslaan Liston in die sewende ronde en verander sy naam na ... 'n Nee, verkeerd! Nie na Mohammad Ali nie, maar na mnr X. Eers ses maande later neem hy weens die Mohammedaanse geloof die naam van Mohammad Ali aan en op 25 Mei 1965 verslaan hy Sonny Liston in die eerste ronde as Mohammad Ali.

Ons weet dat hy nie Viëtnam toe wou gaan nie en op 'n stadium word hy die wêreldkroon ontnem. Hy wen dit egter weer en boks teen Ken Norton. Norton slaan Ali se kakebeen af en toe Ali sy titel teen hom moet verdedig, weier Ali. Hy word die titel ontnem en Ken Norton word die nuwe wêreld-swaargewigboks-kampioen. Dié verdedig die titel teen Larry Holmes, maar verloor. Norton word dus die eerste wêreld-swaargewigboks-kampioen om nooit 'n titelgeveg te wen nie.

Ali wen later weer die titel teen Leon Spinks en word sodoende die eerste bokser om die wêreld-swaargewigtitel drie keer te verower.

Om koue feite te gee is nie interessant nie, maar ek probeer om 'n storie van elkeen te maak.

Enige persoon is welkom om my te kontak. My telefoonnommer is 083 364 5344.

Ernst Toerien, Rusland:

Beste *Matieland*

Ek is al meer as 12 jaar in Rusland, waar ek as sendeling werk. Die eerste ses jaar was ek woonagtig in St. Petersburg, waarna ek Siberië toe getrek het. Op die oomblik bly ek in 'n klein dorpie met die naam van Balsjoeje ozera (oftewel "groot meer"). Christene is hier maar baie min, met geen kerk in ons dorpie nie.

Die rede hoekom ek in hierdie dorpie bly, is dat ons net buite die dorpie gedurende die somermaande, wanneer dit nogal baie warm word, Christenkampe aanbied vir kinders wat hoofsaaklik uit minder bevoorregte gesinne kom, en uit weeshuise of kinderskoolings. Vanjaar het ons altesaam 224 kinders gehad in 3 tentkampe van 10 dae elk, met ouderdomme wat gewissel het van 7 tot 18. Ná die kampe het ons ook 2 vlotvaarte van 5 dae elk aangebied, waarop 29 kinders gegaan het.

Ernst sit gekniel in die middelste ry heel regs.

Hier het temperatuur beslis 'n nuwe betekenis vir my gekry, met temperature van tot minus 50 grade in die lange wintermaande, en tot 40 grade in die kort somermaande.

Indien iemand sou belang stel om te skryf, probeer die elektroniese weergawe van die posstelsel, want ander posstukke het die gewoonte om op pad vas te vries. My adres is: ernsttoerien@rambler.ru.

Dirk Kleinschmidt, Polokwane:

Dankie vir nog 'n uitgawe van *Matieland*.

Dit gaan vir my oor prof de Stadler se bydrae "Wat doen Stellenbosch vir Afrikaans?".

In die opskrif van die bydrae lê die hele probleem rondom Afrikaans opgesluit. Dit gaan nie oor wat Stellenbosch vir Afrikaans doen nie; dit gaan wel daarvoor of Stellenbosch nog 'n Afrikaanse universiteit is, wil wees en vir ons nageslagte Afrikaans sal bly.

As ek by Ikeys inskryf, weet ek ek skryf by 'n Engelse universiteit in en kan ek nie kla as Afrikaans nie voorop gestel word nie. Indien ek wel sou kla, is ek seker sal my klagte op dowe ore val.

Stellenbosch was nog altyd Afrikaans en dit het nog nooit die Universiteit gekniehalter om te presteer nie. As ons veg vir Stellenbosch om Afrikaans te bly en onbeskaamd Afrikaans te wees, is dit nie ter uitsluiting van diegene wat nie Afrikaans is nie. As daar Engelse universiteite mag wees, mag daar sekerlik ook Afrikaanse universiteite wees.

Prof Leon de Stadler, Direkteur van die US se Taalsentrum en Projekleier van die Taaltaakgroep wat verantwoordelik is vir die hersiening van die Taalbeleid, antwoord soos volg:

Ek het die reaksie van mnr Kleinschmidt (Matieland 2006:1) met groot belangstelling gelees en gee graag kortliks die volgende perspektiewe.

Ek dink dit is belangrik dat 'n mens in die eerste plek erkenning gee aan die Universiteit Stellenbosch se eerlike pogings

om oor baie jare wonderlike inisiatiewe te loods ter bevordering van Afrikaans, en dit wou my artikel dan ook doen. Dit is beslis nie 'n poging om een of ander dieper verantwoordelikheid rakende ons "Afrikaansheid" te ontken of te ontduik nie.

Mnr Kleinschmidt kan egter daarnaas met reg vra dat ons ook moet aandag bestee aan die vraag oor die mate waarin ons nog 'n Afrikaanse universiteit is. Stellenbosch wil steeds 'n voorkeurbestemming bly vir Afrikaanse studente wat nog in Afrikaans wil studeer, maar ons moet natuurlik ook rekening hou met die feit dat ons studentegemeenskap lankal reeds nie meer net uit Afrikaanssprekende studente bestaan nie.

Verder moet ons ook rekening hou met die feit dat daar nie so 'n reglynige vergelyking getref kan word tussen die "onbeskaamde" Engelsheid van Engelstalige universiteite en die "onbeskaamde" Afrikaansheid van Afrikaanstalige universiteite nie. Op hierdie punt is die wêreld nou maar eenmaal vir ons 'n ongelyke speelveld, met die kleiner, veral plaaslike, taal wat moet meeding met die groter wêreldtaal wat in die akademiese wêreld ook lingua franca is vir byna almal. Ons moet dus juis vir Afrikaans 'n plek beding in 'n akademiese konteks waarin die rol van Engels nie ontken kan word nie en ook nie ontken mag word nie. Afrikaans sal in die akademiese wêreld net 'n kans hê as ons op verbeeldingryke wyse met hierdie konteks omgaan, en dis dan ook die uitdaging wat die Universiteit aanvaar in ons soeke na oplossings vir 'n besonder komplekse probleem.

Ds AJ van Zijl, Worcester:

Ek het die jongste *Matieland* interessant en insiggewend gevind en baie teruggedink aan my studente-dae op Stellenbosch.

Ek is in Nigerië, Noord-Afrika, op 27 April 1928 gebore as 'n seun van eerwaarde en mev JN van Zijl, twee pioniersendelinge in die Soedan Sending. (Op driejarige ouderdom keer ek na Suid-Afrika saam met my ouers terug.)

Op die sendingstasie Sevar was daar 'n Nigeriër as huishulp by my ouers werksaam. In 1965, met die ingebruikneming van die nuwe NG Sinodale Kerkkantoor en Sentrum, Kaapstad, word bogenoemde huishulp, wat intussen die moderator van die Tiv-Kerk geword het, daarheen genooi. By die openingseremonie kom dank hy die NG Kerk, die moeder wat haar seuns en dogters daarheen gestuur het en groot opofferings gedoen het om die evangelie van Jesus Christus te kom verkondig. Toe hy my groet, lê hy sy hand op my hoof en sê met aandoening: "Ek het jou baie rondgedra toe jy klein was en baie vir jou gebid."

Geen wonder dat ek na my Stellenbosch-studies en sewe jaar tabakboerdery uiteindelik in 1961 op Stellenbosch gelegitimeer word. Na 'n lang en vrugbare bediening emeriteer ek in 1990 en vestig my in Somerset-Wes.

Al vier my kinders het by die US afstudeer. Ek en my vrou het nege klein-kinders, waarvan die oudste vanjaar DV as mediese dokter afstudeer. Aan die Universiteit Stellenbosch 'n woord van dank, en bo alles aan die Ewige God vir genade en onverdiende guns.

Gideon du Toit, Wellington, Nieu-Seeland:

Met die eerste oogopslag lees ek die opskrif van "Die laaste sê ..." (2006:1) as "Bloubokkies op 'n wintersoggend". Voordat ek hierdie disleksiese flater van my kon besef, sien ek in my verbeelding 'n troppie van die wildsbokke op 'n gryskoue vlakte in Suid-Afrika. "Ja," dink ek, "dit is nou winter daar, net soos hier."

Die klimaat in Wellington, Nieu-Seeland, waar ek nou woon, is baie soos dié van Stellenbosch wat ek in 1954 tot 1957 en weer in 1972 tot 1974 beleef, of liever, geniet het, want Matie-wees was 'n hoogtepunt in my lewe. Ai, daardie insektekunde-klassie van prof Pottie Potgieter en die "sing-songs" op Coetzenburg voor "Intervarsity" - en Afrikaans praat - dit was een van die beses!

Teen hierdie tyd besef jy dat ek die gereelde ontvangs van my *Matieland* hoogs waardeer. Wat hierdie uitgawe betref - ek dink dit is uitstekend.